

izveli djelo, ali i skladatelju koji je ostvario lijepo djelo i time povećao broj hrvatskih marijanskih skladbi. Nadamo se da ćemo to djelo i dalje slušati po našim crkvama.

SLUSATELJ

„Zbor sv. Cecilije“ u Preku

(Prigodom 5. obljetnice posvete nove župne crkve)

Prije pet godina, točnije 1. svibnja 1967., posvećena je u Preku kraj Zadra nova župna crkva Gospe Ružarija. U župi djeluje pjevački »Zbor sv. Cecilije« s dugogodišnjom tradicijom. Glazbeni život u Preku bio je i prije na glasu; Prečani su prije rata imali dvije limene glazbe, a na pojedinim glazbenim priredbama u mjestu sudjelovali su i đaci gimnazije franjevača trećoredaca na Školjicu (kod Preka) koji su također imali dvije glazbe (fanfare i limenu) i tamburaški zbor.

Glazbena tradicija bila je ratnih godina prekinuta, a gimnazija franjevača trećoredaca prestala je raditi. No zalaganjem časnih sestara Kćeri Milosrđa, koje već preko pedeset godina vode crkveno pjevanje, i otaca trećoredaca, koji već niz godina imaju na brizi pastoralni rad, crkveno je pjevanje u župi trajno podržavano i obnavljano u raznovrsnim njegovim oblicima. Gaji se u prvom redu koralno liturgijsko pjevanje, pa višeglasno i pučko, a u novije vrijeme pronalaze se i drugi oblici glazbenog djelovanja.

Crkveni zbor broji oko 80 članova; otprilike polovicu zbora sačinjavaju djeca, što daje dobre nade za budućnost zbora. Vježbe se održavaju za starije četvrtkom, za djecu utorkom i subotom, a zajedničke nedjeljom poslije pučke mise. Cijela župska zajednica ima također od vremena do vremena po potrebi vježbe neposredno nakon pučke mise.

Da bi ipak sav puk mogao uspješno sudjelovati u svetim činima, svake nedjelje i blagdana za vrijeme sv. mise, pokorničkog bogoslužja ili u drugim zgodama, vjernici na svojim mjestima uz pjesmaricu mogu naći sve što će se pjevati ili recitirati. U pojedinim zgodama, npr. za Prvu pričest, Sveti tjedan i sl. umnažaju se posebni prilozi (note i tekstovi). Dakako, za to treba i vremena i volje.

Od vremena do vremena članovi zbora priređuju i izvanliturgijske priredbe u župi, a u nekoliko su navrata gostovali i u drugim župama. Tako su, npr. prigodom posvete nove župne crkve sv. Obitelji u Splitu 21. III. 1971. izveli uspješni recital »Pjesme nad pjesmama«. Prvopričesnike iz župe Sutomišćica (susjedna župa Preku) obradovali su posjetom i prigodnom priredbom (lipanj 1971.). — Za završetak vjeronaučne obuke u šk. god. 1970/71. pozvao ih je upravitelj župe Zaglav (na Dugom

otoku), te su tamo 27. VI. izveli prigodni program. Za blagdan sv. Roka, zaštitnika župe u Bibinjama, svojim sudjelovanjem doprinijeli su svečanosti bogoslužja. Prigodom proslave Marijanske godine u Zadarskoj nadbiskupiji sudjelovali su u svečanosti u Istu (otok Ist) na blagdan Gospe Sniježne 5. VIII. 1971. i na blagdan Male Gospe u Ninu, kad je bila proslava za cijelu nadbiskupiju.

U domaćoj župi na različite načine sudjeluju članovi zbora prigodom blagdana, dijeljena sakramenata, obljetnica posvećenja crkve, mladih misa (u ovoj župi dosta čestih), početka i završetka vjeronaučne obuke itd.

Posebno se može spomenuti još jedan lijep uspjeh zbora: 25. siječnja 1972. njegovi su članovi izveli Brossardovu operu »Tarzicije«, nakon gotovo jednogodišnjeg pripremanja. Kad se zna da mnogi od malih pjevača i svirača pred koju godinu jedva da su nešto znali o notama, onda se tek može procijeniti kolika je bila njihova upornost i zalaganje. (Uzrgred rečeno: partituru Brossardove opere »Tarzicije« može tko želi nabaviti kod župnog ureda u Preku, uz cijenu od 5 din.)

U samom zboru djeluju i tri VIS-a: jedan imaju stariji, dva imaju djeca. U jednome od njih (»Kristali«) sudjeluju samo ministranti.

Ovo, dakako, nije sve što bi se moglo reći o Zboru sv. Cecilije iz Preka, o njegovim iskustvima i o njegovu doprinosu u okupljanju župske zajednice i obavljanju bogoslužja. Možda će ipak i ovo moći bojažljive potaknuti na rad i okupljanje onih snaga koje u mnogima postoje i čekaju da budu iskorištene.

o. Ladislav Lesica

Petrovaradin - obnova crkvenog pjevanja

U crkvi Uzvišenja sv. Križa orguljom već preko 20 godina i vjerojatno se nikada ne bih javila »Sv. Ceciliji« ovakvim dopisom da se prije nekoliko godina u mom radu nije desilo nešto što u našim prilikama možemo smatrati nesvakidašnjim slučajem.

Naime, ja nisam stručni glazbenik, nego orguljaš i zbrovođa amateur. 11. I 1948, nakon 8 mjeseci učenja harmonija kao samouk, počela sam orguljati u ovoj crkvi. Od 15. XII 1949. učila sam privatno punih 9 godina (3 god. harmonij i 6 god. glasovir) kod č. s. orguljašice u crkvi sv. Jurja.

Radi orijentacije mislim da je uputno spomenuti kako u Petrovaradinu postoje tri župne crkve: sv. Jurja u gradu ispod same tvrđave, Uzvišenja sv. Križa u Ljudevitovom dolu ili Starom majuru i sv. Roka

u Rokovom dolu ili Novom majuru. Nešto dalje u istom pravcu prema Sr. Karlovcima, na mjestu bitke kršćanske vojske pod vodstvom princa Eugena Savojskog i turske vojske 5. VIII 1716, nalazi se zavjetna crkva posvećena Majci Božjoj, Sniježnoj Gospi tekijskoj pod upravom župe sv. Jurja.

Kada sam počela s orguljanjem u crkvi nisam zatekla gotovo ništa u arhivi pjevačkog zbora izuzev HCK, Novakove pjesmarice, Virgini Matri, pjesmarice Vinac iz 19 stoljeća i nekoliko primjeraka Anđeoskog cvijeća. Niz godina sakupljala sam razne pjesme i mise sa svih strana (Zagreb, Split, Hvar, Celje, Zemun itd.) Ne poznavajući cecilijanski pokret nisam ni slutila da je većina naslijeđenih i sakupljenih pjesama necrkvena i loše harmonizirana. Pjevanje svih tih pjesama trajalo je, na žalost, sve do 1967. kada sam se upoznala s prof. Rajkovićem. On me je upozorio na slabosti i nedostatke u mom repertoaru. Tada smo naučili Misu I skladatelja Stanisava Prepreka koji također živi u Petrovaradinu, a kao cecilijanac poznat je decenijama. Poslije uvođenja ove mise uvidjela sam veliku razliku između nje i misa i pjesama koje smo do tada pjevali.

Po nagovoru prof. Rajkovića zamolila sam skladatelja S. Prepreka da pregleda cio moj repertoar i označi sve pjesme koje treba izostaviti, zatim da harmonizira dobre pjesme s lošom harmonizacijom i pojednostavi teže harmonizirane pjesme (kao npr. neke iz HCK). Budući da je ovim pregledom otpalo mnogo pjesama, zamolila sam ga ujedno da na našu crkvu odnosno naše jednostavnije prilike sklada nove pjesme. On je na ovo pristao i odmah započeo s radom.

Od jeseni 1967. do jeseni 1971. skladatelj S. Preprek skladao je preko 200 skladbi od kojih 12 misa, zatim skladbe za sve dijelove koji pripadaju novom obrascu mise kao što su pripjevni psalmi, aleluja, molitve vjernika, usklici, pričesni psalmi, cijeli Veliki Tjedan (dijelom harmonizirani koral, dijelom njegove vlastite skladbe), preko 80 himana za cijelu crkvenu godinu (od kojih za sada pjevamo 25) kao i neke druge liturgijske pjesme pa i neliturgijske s riječima koje potpuno odgovaraju liturgiji. Također je harmonizirao, preuredio ili pojednostavio 141 skladbu drugih autora. Svemu ovome pridružuju se i harmonizacija triju koralnih misa kao i mnogih dobrih pjesama za cijelu crkvenu godinu u koje ubrajam i pjesme raznim svećima i pjesme za razne pobožnosti.

Za primjer mogu navesti koliki izbor imamo od skladbi Stanislava Prepreka:

Slava Ocu za Ulaznu pjesmu 6 napjeva,

Pripjevni psalam i aleluja iza I i II čitanja 4 napjeva,

O dođi Stvorče 6 napjeva,

Molitve vjernika 6 napjeva na 3 teksta,

Usklici iza Podizanja 16 napjeva na 3 teksta,

Usklici iza Očenaša 8 napjeva, Pričesna: Isuse, Bože moj 6 napjeva,

Pričesna: O, Kriste! 4 napjeva, Zdravo Srce Isusovo 4 napjeva, Krist pobjeđuje 13 napjeva.

Vrijedno je spomenuti da se skladatelj Stanislav Prepek za svoje skladbe najradije služio prijevodi- ma o. Milana Pavelića, naročito što se tiče himana.

Cio ovaj rad namijenjen našoj crkvi, kojim se od 1967. uvelike služimo, može poslužiti i drugim crkvenim pjevačkim zborovima.

Na temelju svega ovoga sastavila sam 1970. svoj vlastiti Pjevnik s naslovom »Slava Bogu«, Pjevnik crkve Uzvišenja sv. Križa, Petrovaradin. Ovaj Pjevnik sadrži promjenljive misne dijelove kao što su pripjevni psalmi, aleluja, molitve vjernika, usklici, pričesni psalmi, misni odgovori itd. kao i himne i druge skladbe u čast Srcu Isusovom, Kristu Kralju, Majci Božjoj, zatim pričesne pjesme, večernju i prigodne pjesme prema crkvenoj godini. Božićno i uskrsno doba, Veliki Tjedan i mise nalaze u posebnim svescima.

Naš župni mješoviti zbor broji preko 20 članova, a pored njega imamo i dječji zbor. Zbor posjeduje arhiv u kojem svaki glas ima poseban svezak za pojedino crkveno doba prema isto takvim svescima partitura.

Zbor se strogo pridržava liturgijskih propisa. Na pjevanim misama pjevamo uvijek samo potpune misne tekstove, a isto tako i promjenljive dijelove s pripjevnim psalmom i aleluja (solisti i zbor naizmjenično). Himne pjevamo obično iza prikazne pjesme, molitvu vjernika izvodimo na tri teksta, a usklike iza podizanja i iza Očenaša. Također pjevamo i dvoglasnu misu za pokojne S. Prepeka koja nam je na žalost, poslužila prigodom smrti župnika u mirovini crkve sv. Roka i župnika crkve sv. Jurja.

Svaki put kad se u duhu osvrnem na ovo nekoliko zadnjih godina tako plodnog rada uvijek se u čudu pitam kako je sve to moglo tako brzo nastati i kako sam sa svojim zborom u tom istom kratkom vremenskom razmaku mogla toliko toga naučiti. Upravo mi je žao kad pomislim na mnoge župe koje još i danas oskudijevaju na dobrim i jednostavnim misama i pjesmama kako ne mogu da se posluže mojim arhivom, ma da sam već mnogima prepisala bezbroj skladbi iz našeg repertoara. No, ipak se nadam da će to zasad još samo naše crkveno blago biti kad-tad dostupno i drugim crkvenim pjevačkim zborovima kao što je to štampom u ovom crkvenom časopisu malim dijelom do danas i učinjeno.

Anica Nevolić

Glazbeni život u Zagrebu od 1. travnja do 30. rujna 1971. godine

KONCERT ZAGREBAČKE FILHARMONIJE U DVORANI »ISTRA«

2. travnja 1971.

Sudjeluju: dirigent — Lovro Matačić, Božena Ruk- Fočić, Marijana Radev, Ivo Zidek, Tugomir Franc, zbor RTZ.

Na rasporedu: J. Brahms (»Shicksalslied« za zbor i orkestar, op. 54; prva izvedba u Zagrebu), J. Haydn (Misa u d-molu, »Nelson«)

9. travnja 1971.

Sudjeluju: dirigent — Jean Martenon (Francuska), solist: Stjepan Radić — glasovir.

Na rasporedu: J. Haydn, P. I. Čajkovski, R. Schumann.

16. travnja 1971.

Sudjeluju: dirigent — Mladen Bašić, solist: Aleksander Slobodjanik — glasovir (SSSR).

Na rasporedu: J. Haydn, F. Chopin, D. Sostakovič.

23. travnja 1971.

Sudjeluju: dirigent — David Machado (Brazil), solist: Franco Gulliviolina (Italija).

Na rasporedu: N. Paganini, H. Villa-lobos (Bachianas brasileiras br. 8; prva izvedba u Zagrebu), A. Schönberg (Peleas i Malisanda, simfonijska pjesma, op. 5; prva izvedba u Zagrebu).

6. svibnja 1971.

Gostovanje Beogradske filharmonije, dirigent — Živojin Zdravković.

Na rasporedu: R. Maksimović, P. Hindemith, B. Britten.

4. lipnja 1971.

Sudjeluju: dirigent — Jovan Šajnović, solist: Marijan Jerbić — violoncello.

Na rasporedu: G. Mahler, L. Boccherini, D. Detoni (Assonances, za violoncello i orkestar; prva izvedba u Zagrebu).

JAVNE EMISIJE RADIO—TELEVIZIJE ZAGREB U DVORANI »ISTRA«

7. travnja 1971.

Izvođači: Zagrebački solisti (solisti Mladen Sedak — violina, Branko Košir — violina, Tinka Muradodi — flauta, Salko Mujičić — flauta, Jasna Podolšak — alt).

Na rasporedu: J. S. Bach.

14. travnja 1971.

Izvođači: Simfonijski orkestar RTZ, dirigent — Stjepan Šulek, solist: Vladimir Krpan — glasovir.

Na rasporedu: F. Schubert, A. Dvoržak, S. Šulek (III. koncert za glasovir i orkestar, praizvedba).

28. travnja 1971.

Izvođači: Simfonijski orkestar i zbor RTZ, dirigent—Krešimir Šipuš,

solist: Tomislav Neralić — bas.

Na rasporedu: A. Schönberg, G. Mahler.

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD

8. travnja 1971.

Izvođač: John Odgon — glasovir (V. Britanija).

Na rasporedu: F. Chopin, F. Schubert, M. Ravel, F. Liszt.

13. travnja 1971.

Izvođači: Marijan Jerbić — violoncello, Pavica Gvozdić — glasovir.

Na rasporedu: J. S. Bach, L. van Beethoven, J. Brahms,

15. travnja 1971.

Izvođači: »Studio der Frühen Musik« — München.

Na rasporedu: Glazba trubadura, Pariška škola 13. st. Kasne bur- gundske popularne pjesme, Eliza- betanska instrumentalna glazba, Španjolski zlatni vijek i Talijanska glazba 16. st.

19. travnja 1971.

Izvođač: Aleksandar Slobodjanik — glasovir (SSSR).

Na rasporedu: L. van Beethoven, F. Chopin, S. Prokofjev

20. travnja 1971.

Izvođači: »Serenade Ensemble Salzburg«, umjetnočko vodstvo Rudolf Klepač.

Na rasporedu: L. van Beethoven, Ch. Gounod, D. Milhaud, W. A. Mozart.

27. travnja 1971.

Izvođači: Viktor Tretjakov — violina, Mihail Erohin — glasovir (SSSR).

Na rasporedu: W. A. Mozart, F. Schubert, S. Prokofjev, N. Paganini.

29. travnja 1971.

Izvođači: Milenko Stefanović — klarinet, Zorica Dimitrijević — glasovir (Beograd), Zagrebački kvartet.

Na rasporedu: W. A. Mozart, J. Brahms, B. Martinu, A. Obradović.

3. lipnja 1971.

Izvođač: Arturo Benedetti-Michelangeli, glasovir (Italija).

Na rasporedu: L. van Beethoven, C. Debussy.

ZAGREBAČKA PRVOSTOLNICA

28. svibnja 1971.

Izvođači: Zagrebačka filharmonija, Zbor RTZ, Anastazija Božikova, Ruža Pospiš-Baldani, Werner Krenn, Franjo Petrušanec, dirigent — Lovro Matačić.

Na rasporedu: G. Verdi — »I quattro pezzi sacri«, W. A. Mozart — »Requiem«

14. lipnja 1971.

Izvođači: Zagrebačka filharmonija, Zbor RTZ, Ljiljana Molnar — Talajić, Ruža Pospiš-Baldani, Viktor Bušljeta, Franjo Petrušanec, dirigent — Milan Horvat.

Na rasporedu: G. Verdi — »Requiem«.